

HELDERSE HISTORISCHE VERENIGING

Beleidsplan 2021 -2022

[vastgesteld door het bestuur van de HHV op 17 december 2021]

Inleiding

In 2017 is het beleidsplan 2017-2021 vastgesteld. Diverse ontwikkelingen waren daar aanleiding voor, waaronder - in 2016 - de verhuizing van de verenigingaccommodatie naar gebouw 'School 7'. De aanleiding tot het maken van een nieuw beleidsplan lag, naast het aflopen van de termijn van het vorige plan, in de eerste plaats in het voldoen aan de fiscale ANBI-regeling. Een tweede aspect, van belang voor een nieuw beleidsplan, is de samenwerking met de Helderse Vereniging voor Sociale Geschiedenis (HVSG). In de algemene vergadering van de HHV van 30 november 2021 heeft het bestuur het mandaat gekregen deze samenwerking verder te onderzoeken.

Deze samenwerking is een goede ontwikkeling. Zoals in het vorige beleidsplan al is verwoord, kan samenwerking en/of integratie namelijk leiden tot versterking van de organisatie en voorkomt het versnippering van kennis en informatievoorziening.

Omdat deze samenwerking mogelijk tot een fusie tussen beide verenigingen zal kunnen leiden, is besloten de werkingsduur van het nieuwe beleidsplan te beperken om ruimte te scheppen voor het samen met de HVSG vaststellen van een nieuw beleidsplan. Om deze reden is de werkingsduur beperkt tot een (1) jaar.

Dit beleidsplan beschrijft in hoofdlijnen de plannen en ambities voor de komende periode. Voor meer informatie, bijvoorbeeld over uitgevoerde werkzaamheden, wordt verwezen naar de jaarverslagen en de financiële jaarstukken, zoals de begroting en het financiële jaarverslag; deze zijn gepubliceerd op de website: www.heldersehistorischevereniging.nl.

Werkgebied van de HHV

Het 'werkgebied' is het gebied zoals dat is aangegeven op de kaart die bij dit beleidsplan hoort (bijlage 1). Het is het oorspronkelijke Koegras, het gebied ten noorden van de Zijperzeedijk, begrensd door het eiland Texel en het (voormalige) eiland Wieringen. Dat houdt in dat de buiten de gemeente Den Helder en het buiten de gemeente gelegen gedeelte van de polder Koegras, dus ook gedeeltelijk het gebied van de gemeente Hollands Kroon met Breezand, Anna Paulowna en Van Ewijcksluis, in het werkgebied is opgenomen. Op de kaart is het oorspronkelijk buitendijks gelegen gebied aangegeven (Sand en Waerdgronden).

Doel, middelen en de kerntaak van de vereniging

Volgens artikel 2 van de statuten stelt de vereniging zich ten doel:

- a. het beheren, bevorderen en in stand houden van historisch en cultureel erfgoed van de gemeente Den Helder en haar omgeving in de ruimste zin;
- b. het wekken van interesse voor de historie van de gemeente Den Helder en haar bewoners;
- c. het kritisch volgen van de beleidsplannen van de overheid voor de instandhouding en bewaking van historisch, cultureel erfgoed in roerende en onroerende zaken in het 'werkgebied'.

Dit doel moet bereikt worden door:

- a. het verzamelen en beheren van een historisch archief. Het door het digitaliseren van audio, video en ander beeldmateriaal veilig stellen van dit materiaal voor gebruik in de toekomst;
- b. het uitgeven of doen uitgeven van een verenigingsblad, van periodieken en andere publicaties, dan wel het ondersteunen daarvan via internet;
- c. het houden van bijeenkomsten en voordrachten betreffende de onder de doelstelling genoemde onderwerpen;
- d. het onder voorwaarden beschikbaar stellen van verkregen publicaties en beeldmateriaal voor het verrichten van historisch onderzoek door derden;

- e. het beheren van een website;
- f. alle andere wettige middelen, die voor het doel bevorderlijk kunnen zijn.

De doelstelling van de vereniging is zeer breed. Gelet op de middelen van de vereniging zowel wat betreft menskracht als financiën, waarover hierna meer, is het verstandig zich bij de verwezenlijking van de doelstelling zekere beperkingen op te leggen.

De vereniging richt zich daarom speciaal op wat zij als haar kerntaak ziet:

- het verzamelen, ontsluiten en verspreiden van de kennis over Den Helder door middel van:
- het verzamelen, archiveren, (doen) opslaan en ontsluiten van papieren en andere informatiedragers zoals boeken, tijdschriften, foto, film en geluid
- de uitgave van het verenigingsblad 'Levend Verleden', dat per kwartaal verschijnt
- het uitgeven of doen uitgeven van boeken en publicaties
- het geven van voorlichting en het verstrekken van informatie aan het publiek en (overheids)-instellingen
- het (mede) organiseren van lezingen en presentaties
- samenwerking met andere verenigingen en instellingen met gelijkgestemde doelstellingen

Geen museum

Uitvoering van de (kern)taken is een voortzetting van het beleid van de voorgaande jaren, waarbij ook nu weer wordt opgemerkt dat de HHV geen museumfunctie heeft; zij vertelt de geschiedenis van de Noordkop. Niettemin ligt er voor de vereniging ook een taak op het gebied van het bewaren van roerende en onroerende zaken met een cultuurhistorische waarde voor Den Helder. Niet om deze zaken zelf te bewaren en te beheren (nogmaals: geen museum), maar om vanuit haar eigen expertise mee te denken over het onderbrengen van deze voorwerpen bij andere instellingen of de voorwaarden te scheppen die aan het bewaren en veiligstellen van deze voorwerpen kunnen bijdragen.

Enkele punten uit doel en middelen nader belicht:

het verzamelen, archiveren, (doen) opslaan en ontsluiten van papieren en andere informatiedragers zoals boeken, tijdschriften, foto, film en geluid

Een van de belangrijkste taken van de vrijwilligers bestaat uit het digitaliseren en opslaan van foto- en filmmateriaal, het opslaan van geluidsfragmenten en het vullen van de beeldbank die via de website (deels) toegankelijk is voor het publiek. Een voorbeeld van de mogelijkheden van verspreiding van kennis is het project 'Den Helder op de kaart', een online stadskaat, die het erfgoed van de stad zichtbaar maakt met diverse thema's en artikelen.

Een punt van aandacht, ook voor de vrijwilligers, is de auteursrechtelijke bescherming waar het gaat om het bewaren en opslaan van informatiedragers in het algemeen en het ter beschikkingstellen van beeldmateriaal aan derden, het vullen van de beeldbank, enz. Een goede aanzet hiertoe is gegeven in de 'Afspraken met betrekking tot de Beeldbank' (bijlage 2).

Aandachtspunten zijn:

- de beeldbank vrijhouden of vrijmaken van niet-rechtenvrij materiaal
- gescand materiaal zelf archiveren of afstoten
- dubbele afbeeldingen in de beeldbank vermijden/opschonen
- het vaststellen van voorwaarden voor het beschikbaar stellen van ons materiaal
- het maken van een index op al het materiaal

De uitgave van het verenigingsblad 'Levend Verleden'

De uitgave van het verenigingsblad is een van de kernactiviteiten van de vereniging. Het blad verschijnt onder verantwoordelijkheid van het bestuur en wordt in beginsel gevuld met artikelen geschreven door leden van de vereniging. De samenstelling van het blad is in handen van de redactie. Om het blad ook voor de toekomst aantrekkelijk te houden is regelmatige evaluatie van inhoud en verschijningsvorm nuttig, m.a.w. sluit het blad voldoende aan bij de wensen van de lezers. Er zou een onderzoek onder de lezers gehouden kunnen worden om duidelijkheid te verkrijgen. In het kader

van een betere communicatie met de leden/lezers zou in het blad een pagina ingeruimd kunnen worden voor verenigingsaangelegenheden enz. Ook zou in het kader van het bereik van andere doelgroepen (zie hierna) een pagina ingeruimd kunnen worden gericht op jongeren, met het doel bij hen belangstelling voor het werk van de vereniging en de geschiedenis van Den Helder te wekken.

Bezinning op de samenstelling van de redactie van het blad kan nuttig zijn. Hoewel het blad een bestuursverantwoordelijkheid is neemt de redactie in beginsel een onafhankelijke positie ten opzichte van het bestuur en leden in. Dat neemt niet weg dat van de redactie verwacht mag worden dat zij oog heeft voor eventuele wensen die er leven met betrekking tot de toekomstige ontwikkeling ervan. Het beleid dient gericht te zijn op het bewaren van het goede maar ook op vernieuwing.

Het geven van voorlichting en het verstrekken van informatie aan het publiek en (overheids)instellingen

Om het publiek beter te bereiken is in samenwerking met Kopgroep Bibliotheken een historisch informatiepunt opgezet in School 7. Dit blijkt in een behoefte te voorzien, zij het dat er afspraken gemaakt dienen te worden over de personele bezetting en de wijze van informatieverstrekking en eventuele verwijzing naar andere instellingen. Dit geldt eveneens voor de toegankelijkheid van de eigen ruimten in School 7, dit in nauw overleg met de vrijwilligers die daar hun werk verrichten. Ook hier gaat het om openingstijden, wie staat de bezoekers te woord en hoe is bijvoorbeeld de inzage van boeken en andere documenten in het archief van de vereniging geregeld? Wie houdt toezicht opdat boeken en/of documenten niet worden meegenomen? Al uit de opsomming van enkele onderwerpen blijkt de noodzaak tot beleidsontwikkeling voor de komende jaren.

Het (mede) organiseren van lezingen en presentaties

Van de mogelijkheden van de theaterzaal in School 7 voor het geven van lezingen, presentaties en videovoorstellingen is met succes gebruik gemaakt. Helaas werd deze lezingencyclus door de Covid-pandemie vanaf medio maart 2020 ernstig verstoord. Niettemin houdt de werkgroep die zich heeft belast met het organiseren van lezingen de vinger aan de pols. Om de lezingen te laten aansluiten bij de verwachtingen van het publiek zou men middels een belangstellingsregistratieformulier aan het publiek vragen kunnen stellen, bijvoorbeeld of de lezing aan zijn verwachting voldeed, welke verbeterpunten men voorstelt en welke onderwerpen men behandeld zou willen zien in een volgende lezing. In ieder geval kan vastgesteld worden dat dit een uitgelezen manier is om de activiteiten van de vereniging breder te etaleren. Het aantal beschikbare sprekers is beperkt. Het beleid dient dan ook mede gericht te zijn op uitbreiding van de groep sprekers.

Samenwerking met andere verenigingen en instellingen met gelijkgestemde doelstellingen

Zoals in de inleiding al is aangegeven, zijn stappen gezet naar een samenwerking met de HVSG. Verheugend is de al eerder genoemde samenwerking, op diverse gebieden, met het Regionaal Archief Alkmaar, maar ook de samenwerking met Kopgroep Bibliotheken in School 7 wat betreft het al eerder genoemde informatiepunt, waarin een gedeelte van de bibliotheek van de HHV in samenwerking met Kopgroep Bibliotheken voor het publiek is ontsloten. De boeken worden in het systeem van de bibliotheek opgenomen en kunnen daardoor via de bibliotheek geleend worden.

Leden

De leden vormen in meerdere opzichten het 'kapitaal' van de vereniging; zij verschaffen door de betaling van contributie de vereniging de nodige financiën om haar doel te realiseren. Een groot aantal leden draagt zijn steentje bij door het verrichten van allerlei taken en werkzaamheden binnen de vereniging om de doelstellingen van de vereniging te helpen verwezenlijken. Verder bezitten de leden op velerlei gebied deskundigheid of kennis die voor het bereiken van het doel van de vereniging ingezet kunnen worden. De mate waarin de leden aan de activiteiten van de vereniging deelnemen varieert. Het overgrote deel stelt zich tevreden met de ontvangst van het verenigingsblad; voor die leden is het lidmaatschap niet meer dan een abonnement op 'Levend Verleden'. Gemeten naar het aantal leden is slechts een kleine groep zeer actief binnen de HHV. Het ledental van de vereniging is de laatste jaren vrij stabiel, het beweegt zich rond de 800 en met een gemiddelde leeftijd van de leden die aan de hoge kant is. Wat voor de leden in het algemeen geldt, geldt ook voor de groep actieve leden. Uitbreiding van het aantal leden is gewenst, niet alleen

om de inkomsten van de vereniging op peil te houden maar ook in verband met de bezetting van de diverse werkgroepen en andere activiteiten binnen de vereniging.

Ledenwerving en propaganda blijven voortdurende aandacht vragen. Naast het gebruik van oude media zoals dag- en weekbladen, zal vooral ingezet worden op gebruik van de nieuwe media zoals de website en Facebook; daarmee treedt de vereniging naar buiten en laat zij haar gezicht zien. Het historisch informatiepunt in School 7 speelt hierin een belangrijke rol. Door het houden van lezingen, presentaties en bijvoorbeeld wandeltochten door de stad kan geprobeerd worden mensen te interesseren voor het lidmaatschap en actieve deelname aan het vrijwilligerswerk.

Om te voorkomen dat de vereniging in een neerwaartse spiraal terecht komt wat betreft het ledental dient er voor de komende jaren beleid ontwikkeld te worden gericht op een substantiële groei van het aantal leden in het algemeen en meer in het bijzonder van het aantal jonge(re) leden (wie de jeugd heeft, heeft de toekomst).

Om jongeren blijvend te interesseren voor het lidmaatschap zou een programma speciaal gericht op deze doelgroep ontwikkeld kunnen/moeten worden. Men kan daarbij denken aan:

- het in overleg met scholen, zowel primair als voortgezet onderwijs, verder ontwikkelen van lesmateriaal over Den Helder, bijvoorbeeld een film over Den Helder met daaraan gekoppeld opdrachten die de leerlingen moeten uitvoeren of vragen die de leerlingen moeten beantwoorden
- een presentatie in School 7 speciaal voor jongeren
- jongeren stimuleren zelf met een camera op pad te gaan in Den Helder om beelden van de stad of gebeurtenissen in de stad vast te leggen die voor hen van belang zijn of hen aanspreken. Dit beeldmateriaal zou gebruikt kunnen worden voor een speciale pagina in 'Levend Verleden' voor jongeren
- het inschakelen van jongeren bij de toenemende automatisering van allerlei processen (beeldverwerking)
- het instellen van een jeugdlidmaatschap met een gereduceerde contributie; het jeugdlidmaatschap hoeft niet per se kostendekkend te zijn.

Vrijwilligers

Het ontwikkelen van nieuw beleid van de vereniging is één, maar het moet wel uitgevoerd en gedragen worden door de vrijwilligers. Zoals hiervoor al opgemerkt is het aantal zeer actieve vrijwilligers in vergelijking tot het aantal leden gering. Gelet op de ambities in dit beleidsplan dient voor de komende jaren meer aandacht besteed worden aan uitbreiding en verbreding van de groep vrijwilligers. Op het aanmeldingsformulier voor het lidmaatschap zou men bijvoorbeeld een vraag kunnen opnemen naar iemands specifieke deskundigheden (competenties) en interesses, maar ook de vraag of iemand bereid is tot het verrichten van vrijwilligerswerk, waarbij natuurlijk een korte uiteenzetting hoort over de werkgroepen en de werkzaamheden.

Belangrijk is dat nieuwe vrijwilligers goed geïnformeerd en begeleid worden over hun toekomstige taken. Zonder dit is het afbreukrisico groot. Het is zaak dit te overleggen met de huidige vrijwilligers. In het kader van de beleidsvoornemens past overigens vastlegging van positie en rol van de vrijwilligers in een nota vrijwilligersbeleid en de aanstelling van een aantal coördinatoren voor de aansturing van de vrijwilligers (zie hierna onder bestuur').

Financiën

De inkomsten van de vereniging bestaan uit: 1) de door de leden betaalde contributie, 2) inkomsten uit advertenties in het verenigingsblad, 3) subsidies in verband met de verschijning van een boek of ten behoeve van een door de vereniging georganiseerd evenement, 4) opbrengsten uit door de HHV uitgegeven boeken, 5) giften, donaties en sponsorgeld, 6) inkomsten uit door de HHV gegeven lezingen en presentaties, 7) legaten en 8) inkomsten uit informatieverstrekking aan bedrijven.

De financiën van de vereniging blijven een punt van voortdurende aandacht. Weliswaar is de dekking van de huur voor de verenigingsruimten verzekerd voor een volledige contractperiode van drie jaar

(bestemmingsreserve € 40.000,- inclusief indexering), maar een goede communicatie met het gemeentebestuur en Woningstichting Den Helder voor de toekomst blijft een punt van aandacht.

Voor het uitgeven van boeken is een boekenfonds opgenomen van €30.000.

In maart 2021 is de verouderde website buiten werking gesteld en vervangen door een geheel vernieuwde. Door de grotere opslagcapaciteit biedt deze meer mogelijkheden om het verenigingswerk en de historie van Den Helder te tonen. Voor de nieuwe website was € 10.000,- geraamd. In het najaar van 2021 zijn besluiten genomen voor aankoop van hardware (computers) waarbij ook rekening is gehouden met toekomstige vervanging van de resterende vijf verouderde computers, mede in verband met zwaardere systeemeisen door de invoering van het nieuwe besturingssysteem Windows 11.

De groei van het ledental is gewenst met het oog op de contributie-inkomsten. Daarnaast zou gedacht kunnen worden aan het uitbreiden van het aantal adverteerders in het verenigingsblad. Het verstrekken van informatie aan het publiek levert geen inkomsten op; toch zou het publiek dat om informatie komt gevraagd kunnen worden om een kleine vrijwillige bijdrage.

Naast vergroting van de inkomsten moet aandacht geschonken worden aan besparingen, zoals bijvoorbeeld het bevorderen van nog meer contributiebetaling door middel van automatische incasso en door de communicatie met de leden zoveel mogelijk via e-mail te laten plaatsvinden.

Bestuur

Een goede onderlinge communicatie tussen bestuur en vrijwilligers is van groot belang; daarom moet een regelmatige communicatie met de vrijwilligers vast beleid zijn. De communicatie is verbeterd door het aanstellen van coördinatoren. Deze coördinatoren hebben binnen de vereniging een specifiek aandachtsgebied, waarvoor hij/zij verantwoordelijk is en aan het bestuur rapporteert. Het bestuur onderscheidt daartoe drie aandachtsgebieden:

- redactie verenigingsblad en publicaties zoals boeken
- archief
- voorlichting en presentaties

Voor iedere coördinator wordt, in overleg met de betreffende persoon, een functie/taakomschrijving vastgesteld. Iedere coördinator ontvangt een ruim mandaat teneinde al te veelvuldige terugkoppeling naar het bestuur te vermijden. De communicatie met de vrijwilligers verloopt via de coördinatoren. Daarnaast belegt het bestuur ten minste twee maal per jaar een bijeenkomst met alle vrijwilligers. Aandacht en waardering zijn belangrijk.

Het bestuur bestaat in ieder geval uit een voorzitter, secretaris en penningmeester. De taken van secretaris en penningmeester zijn duidelijk. De voorzitter is er voor het algehele overzicht en de sturing, hij leidt de bestuursvergaderingen en de ledenvergaderingen, overlegt zo nodig met de coördinatoren en hij representeert de vereniging naar buiten. Naast de voorzitter is er een vicevoorzitter die de voorzitter bij diens afwezigheid vervangt. Het streven is dat het bestuur bestaat uit een oneven aantal leden.

Het werven van leden en vrijwilligers blijft een specifiek aandachtsgebied van het bestuur.

Statuten en huishoudelijk reglement

Op 17 december 2021 zijn bij notariële akte de nieuwe statuten van de vereniging geldig geworden. Wijziging van de statuten was noodzakelijk om te voldoen aan ANBI-voorwaarden en in verband met de inwerkingtreding van de wet die regels stelt voor het bestuur van (onder meer) een vereniging (Wet Bestuur en Toezicht rechtspersonen). Daarnaast zijn enkele verbeteringen opgenomen.

De algemene vergadering van de vereniging heeft op 30 november 2021 ingestemd met een nieuw huishoudelijk reglement.

Tot slot

In dit beleidsplan is de inhoud niet nieuw. Weliswaar is een aantal punten uit het vorige beleidsplan gerealiseerd, maar er zijn punten blijven liggen of hebben een lange doorlooptijd. Die komen terug in dit beleidsplan. (bijlage 3).

BIJLAGEN BIJ HET BELEIDSPLAN 2021 - 2022

Bijlage 1: het werkgebied van de vereniging

Bijlage 2 : afspraken met betrekking tot de beeldbank

- Beheer van de beeldbank: P. Zeeman
- Beheer en uitgifte van het in te scannen materiaal: P. Zeeman
- Het in te scannen materiaal moet bij voorkeur van historisch belang zijn en betrekking hebben op de regio Den Helder (het werkgebied van de HHV)
- Contactpersoon van het bestuur met werkgroep beeldbank: F.H.A. van de Wetering
- De beeldbank wordt niet op meer locaties uitgezet dan in de verenigingsruimte van de HHV op twee computers en bij P. Zeeman, W. Masen en M. Noot, thuis
- Administrator account uitgeven aan W. Masen en P. Zeeman
- Uitgifte gebruikers account namens het bestuur door W. Masen en P. Zeeman
- Uitgifte uit de beeldbank voor publieke of commerciële doeleinden of meer dan enkele afbeeldingen (een 'project') met toestemming van het bestuur : F.H.A. van de Wetering
- Uitgifte uit de beeldbank voor grote projecten door middel van een aanvraagformulier.
- Uitgifte uit de beeldbank mag alleen door degene die een toegangscode hebben tot de beeldbank
- Aanmaken 'aanvraagformulier' door P. Zeeman

Aandachtspunten:

- Beeldbank vrijmaken en vrijhouden van niet-rechtenvrij materiaal
- Gescand materiaal zelf archiveren of afstoten
- Dubbele afbeeldingen in de beeldbank vermijden/opschonen

Verdere actiepunten bestuur:

- Beheer niet-rechtenvrij materiaal
- Spelregels beeldbank voor bezitters van deze beeldbank op eigen pc (thuis)

Bijlage 3: actiepunten beleidsplan

- Organiseren van de toegankelijkheid van de verenigingsruimten in School 7 voor het publiek: openingstijden, bezetting door vrijwilligers, enz.
- Historisch informatiepunt: organiseren van openingstijden, bezetting door vrijwilligers, enz.
- Het vaststellen van de voorwaarden waaronder materiaal uit het archief ter beschikking wordt gesteld aan verzoekers
- Het organiseren van lezingen, presentaties en andere activiteiten
- Ledenwerving
- Het wekken van de belangstelling bij jongeren, in het bijzonder de dertigers en de veertigers, voor de vereniging
- Het werven van adverteerders in het verenigingsblad
- Het in 2022 instellen van een werkgroep die belast wordt met het voorbereiden van een nieuw beleidsplan voor een periode van vijf jaar
- Het organiseren van het beheer van databestanden van foto's (anders dan de Beeldbank), films, gedigitaliseerde boeken en tijdschriften, enz.